

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. március 15.
(OR. en)

7375/23

ECOFIN 240
UEM 64

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	Iránymutatások az uniós gazdasági kormányzási keret reformjához – A Tanács következtetései

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az „Iránymutatások az uniós gazdasági kormányzási keret reformjához” című tanácsi következtetéseket az ECOFIN Tanács 2023. március 14-i ülésén jóváhagyott formában.

IRÁNYMUTATÁSOK AZ UNIÓS GAZDASÁGI KORMÁNYZÁSI KERET REFORMJÁHOZ

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA:

1. EMLÉKEZTET arra, hogy a tagállamoknak közös érdekű ügynek kell tekinteniük és össze kell hangolniuk gazdaság- és költségvetési politikájukat a Tanácsban a Szerződésnek megfelelően. HANGSÚLYOZZA, hogy az Unió-szerte hatékony gazdaságpolitikai koordináció és felügyelet szempontjából alapvető fontosságú a növekedést és a rezilienciát fokozó reformok és beruházások által támogatott, uniós gazdasági kormányzási keret, amely valamennyi tagállam számára biztosítja az államháztartás stabilitását és fenntarthatóságát közép- és hosszú távon, előmozdítja a fenntartható gazdasági növekedést és konvergenciát, valamint kezeli a makrogazdasági egyensúlyhiányokat;
2. ELISMERI, hogy – nem utolsósorban a nemzeti és uniós szinten hozott gyors szakpolitikai intézkedéseknek köszönhetően – folytatódott az EU gazdaságának a világiárványt követő erőteljes fellendülése. A gazdaságnak ugyanakkor a fokozott geopolitikai feszültségek, a magas infláció és a megnövekedett kamatlábak, az éghajlatváltozás, a digitalizáció, a demográfiai változások, a versenyképesség és a stratégiai autonómia támogatásának szükségessége a nyitott gazdaságban, a megfizethető energia és az ellátásbiztonság biztosításának fontossága, valamint a védelmi képességek szükséges kiépítése miatt számos rövid és hosszú távú gazdasági és társadalmi kihívással kell szembenéznie. Ezek közül több kihívás is ambiciózus reformokat és jelentős beruházásokat tesz szükségessé. Emellett a világjárvány okozta válság, valamint az Ukrajna elleni orosz háború következményei mind hozzájárultak a már így is magas adósságszintek további emelkedéséhez, és e szinteket fokozatosan és reális módon csökkenteni kell;

3. ÜDVÖZLI az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i bizottsági közlemény közzétételét. TUDOMÁSUL VESZI, hogy az Európai Tanács felszólította a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az Európai Tanács 2023. februári következtetéseit figyelembe véve gyors ütemben folytassák a gazdasági kormányzás felülvizsgálatával kapcsolatos munkát. ELISMERI, hogy a meglévő keret felülvizsgálata növelheti annak hatékonyságát;
4. KIEMELI, hogy a nemzeti felelősségvállalás a hatékony gazdasági kormányzási keret alapvető eleme. ELISMERI a többéves költségvetési tervezés felé való elmozdulás előnyeit, az európai szemeszter keretében lebonyolított éves felügyeleti ciklus megtartásának szükségessége mellett. TUDOMÁSUL VESZI, hogy a differenciált költségvetési pályákban figyelembe kell venni a tagállamok fiskális kiindulási helyzetét és kilátásait, valamint gazdasági jellemzőit is. HANGSÚLYOZZA, hogy fontos egyrészt egyszerűsíteni a keretet, másrészt megőrizni annak multilaterális jellegét. KIEMELI az egyenlő bánásmód, az átláthatóság és a kiszámíthatóság fontosságát;
5. HANGSÚLYOZZA, hogy a tagállamoknak a megreformált gazdasági kormányzási kerettel kapcsolatos nézetei a következő területeken közelednek egymáshoz:
 - a) Változatlan marad az a Szerződésben meghatározott 3 %-os referenciaérték, amely a tervezett vagy tényleges költségvetési hiánynak a piaci áron számított bruttó hazai termékhez viszonyított arányára vonatkozik, illetve az a Szerződésben meghatározott 60 %-os referenciaérték, amely az államadósságnak a piaci áron számított bruttó hazai termékhez viszonyított arányára vonatkozik. A gazdasági kormányzási keretnek biztosítania kell, hogy ezeket a referenciaértékeket eredményesebben, hatékonyabban és fenntarthatóbb módon tartsák be.
 - b) Amint a megreformált gazdasági kormányzási keret hatályba lép, valamennyi tagállamnak be kell nyújtania nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét. A nemzeti terveknek ki kell terjedniük a költségvetési politikára, a reformokra és a beruházásokra is. A terveknek az egyetlen operatív mutatóként alkalmazott nettó elsődleges kiadások alapján kell meghatározniuk a nemzeti költségvetési pályát.

- c) A tagállamoknak a nemzeti tervük részeként, a Bizottság technikai költségvetési pályájával összhangban kell kidolgozniuk a költségvetési pályát. Ez keretet biztosít majd az érintett tagállammal folytatandó párbeszédhez, amelynek során a terv és a költségvetési pálya közötti eltéréseket megfelelően indokolni kell. A bizottsági pályának olyan, megállapodás tárgyát képező közös módszertanon kell alapulnia, amely megismételhető, kiszámítható és átlátható, és amely tartalmazza az államadósság és a gazdasági kihívások elemzését. A pályába emellett az előrejelzésekről folytatott rendszeres szakértői megbeszélések megállapításai is beépülnek majd, és azt az érintett bizottságokban többoldalú keretek között kell megvitatni. A Bizottság technikai pályájának az adósság kellően csökkenő pályára állítását vagy prudens szinten tartását célzó költségvetési kiigazítást kell biztosítania, az államháztartás fenntarthatóságának megőrzése, valamint a reformok és az állami beruházások előmozdítása mellett. E célból meg kell vizsgálni az elegendő adósságcsökkentést biztosító és a költségvetési kiigazításoknak a költségvetési időszak végére történő ütemezését megakadályozó, közös óvintézkedéseket.
- d) A terveket és azok lehetséges frissített változatát a Bizottságnak teljes mértékben átlátható módon, megállapodás tárgyát képező közös értékelési alapelvek alapján kell értékelnie, és azokat a Tanács általi többoldalú ellenőrzésnek kell alávetni, valamint a Tanácsnak jóvá kell hagynia azokat. A keretnek megfelelően figyelembe kell vennie annak szükségességét, hogy a tagállamok demokratikus folyamatai szabadon alakíthassák a tagállamok gazdaságpolitikáját. Tehát kérésre minden tervet össze lehetne hangolni a nemzeti választási ciklussal, és azokat az új kormányok megalakulásakor felül lehetne vizsgálni és objektív körülmények között naprakésszé lehetne tenni, a költségvetési kiigazítás törekvésének megtartása mellett.
- e) A költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítható lehetne, amennyiben egy tagállam egy sor olyan támogatható reform és beruházás mellett kötelezi el magát, amelyek javítják a növekedési kilátásokat vagy a rezilienciát, megerősítik az államháztartást és ezáltal annak hosszú távú fenntarthatóságát, valamint foglalkoznak az EU stratégiai prioritásaival, ideértve a zöld és digitális átállással és a védelmi képességek kiépítésével kapcsolatos közberuházási kihívásokat is. A kiigazítást megfelelő sorrendben kell elvégezni a költségvetési időszak végére történő ütemezés elkerülése érdekében.

- f) A nemzeti terveknek valamennyi tagállam esetében biztosítaniuk kell a hiányra vonatkozó kritériumnak való megfelelést, vagy – adott esetben – az erre vonatkozó tanácsi ajánlásokkal összhangban a megfelelés irányába tett elégséges és hiteles előrelépést a terv egészében. A 3 %-os hiánykritérium megsértése alapján lefolytatandó túlzotthiány-eljárásnak változatlanul kell maradnia, ideértve az érdemleges tényezők értékelését is.
- g) A 60 %-ot meghaladó GDP-arányos államadóssággal rendelkező tagállamok esetében a középtávú nemzeti tervnek biztosítani kell, hogy ez az arány megfelelően csökkenjen. Azon tagállamok esetében, amelyek GDP-arányos államadóssága ugyan 60 % alatt van, de államadóssággal kapcsolatos kihívásokkal küzdenek, a középtávú nemzeti tervnek biztosítani kell, hogy az arány prudens szinten maradjon. A túlzott hiány fennállásának az adósságkritérium megsértése alapján történő vizsgálatát azokban az esetekben kell kezdeményezni, amikor egy tagállam túllépi a 60 %-os referenciaértéket, és emellett eltérés figyelhető meg az elfogadott költségvetési pályától. Az adósságkritérium megsértése esetén követendő túlzotthiány-eljárás eljárás során valamennyi érdemleges tényezőt figyelembe kell venni. Szükség esetén tisztázni kell alkalmazásukat. A Bizottságnak a Tanáccsal egyetértésben meg kell határoznia az elfogadott költségvetési kiigazítási pályától való kumulatív – felfelé vagy lefelé irányuló – eltérések figyelembevételének módját. Az alacsony államadóssági kihívással szembesülő tagállamok esetében a nemzeti tervekben szereplő költségvetési pályának biztosítani kell, hogy a hiány továbbra is hitelesen 3 % alatt maradjon, vagy kellő mértékben csökkenjen e határérték elérése felé, valamint hogy az adósságráta prudens szinten maradjon, figyelembe véve, hogy biztosítani kell az államháztartás közép- és hosszú távú fenntarthatóságát, és el kell kerülni az indokolatlan adósságfelhalmozást.

- h) Egyebek mellett nagyobb átláthatóság révén hatékonyabbá kell tenni a végrehajtást. A valóságot jobban tükröző alkalmazás érdekében csökkenteni kell a pénzügyi szankciók kezdeti összegét.
- i) Pontosítani kell az euroövezetet vagy az EU egészét érintő jelentős sokkokra vonatkozó általános mentesítési rendelkezést az olyan kivételes körülményekhez való alkalmazkodás érdekében, mint amikor a költségvetési kiigazítási pályát reálisan nem lehet betartani, és így ezekben az esetekben lehetővé váljon a középtávú tervtől való átmeneti eltérés. Egy országspecifikus mentesítési rendelkezés lehetővé tenné a költségvetési kiigazítási pályától való átmeneti eltérést olyan, a kormány által nem befolyásolható kivételes körülmények fennállása esetén, amelyek jelentős hatást gyakorolnak az egyes tagállamok államháztartására. Megfelelő eljárásokat kell kialakítani a mentesítési rendelkezések aktiválására és meghosszabbítására. A Tanácsnak – a Bizottság értékelését alapul véve – szerepet kell játszania a mentesítési rendelkezések alkalmazásában.
- j) A nemzeti független költségvetési intézményeknek a makrogazdasági előrejelzések elkészítésében vagy jóváhagyásában betöltött jelenlegi szerepét fenn kell tartani, és hozzá kell igazítani a középtávú költségvetési-strukturális tervekhez, ugyanakkor meg kell vizsgálni a minimumszabályokat. A független költségvetési intézmények nem vehetnek részt a nemzeti tervek tervezési szakaszában. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy az Európai Költségvetési Tanács nagyobb szerepet töltsön be a gazdasági kormányzási keretben.
- k) Azon tagállamok számára, amelyek nemzeti költségvetési keretrendszerükben a strukturális költségvetési egyenleghez kapcsolódó mutatót használják, lehetővé kell tenni, hogy a kiadási pályát csak nemzeti költségvetési célokból alakítsák át strukturális költségvetési egyenleggé.

l) A makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás továbbra is központi szerepet tölt be azon egyensúlyhiányok feltárásában, megelőzésében és korrigálásában, amelyek hátrányosan befolyásolják a tagállamok gazdaságainak, a gazdasági és monetáris uniónak, illetve az uniós gazdaság egészének a megfelelő működését. Az eljárásnak előrettekintőbbé kell válnia annak érdekében, hogy a felmerülő kockázatokat egy korábbi szakaszban fel lehessen tárni. Az eljárást dinamikusabbá is kell tenni azáltal, hogy az egyensúlyhiányok értékelését inkább a kockázatok alakulására és a szakpolitikák végrehajtására alapozzák, és világosabb kritériumokat kell meghatározni a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében a tagállamok besorolásának szigorítására és enyhítésére vonatkozóan. Fokozni kell a felelősségvállalást, a kiszámíthatóságot, az átláthatóságot, az egyenlő bánásmódot, a végrehajtást és az eljárás euroövezeti dimenzióját;

6. HANGSÚLYOZZA, hogy a gazdasági kormányzási keret a gazdasági és monetáris unió (GMU) felépítésének kulcsfontosságú pillére, amely támogatja a közös valuta stabilitását és az euroövezet gazdaságának rezilienciáját. KIEMELI, hogy a költségvetésiterv-javaslatokkal kapcsolatos gyakorlat fontos szerepet játszik a költségvetési politikai koordinációban és annak biztosításában, hogy az euroövezeti tagállamok költségvetési tervezetei megfeleljenek az uniós költségvetési szabályoknak. EGYETÉRT azzal, hogy ezt a gyakorlatot a megreformált keret alatt is folytatni kell, tekintettel az euroövezeten belüli erős költségvetési politikai koordinációra, amelyet a költségvetési politikáról szóló euroövezeti ajánlás, illetve az euroövezet általános költségvetési helyzetének nyomon követése is támogat. ELISMERI, hogy a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében végzett elemzést az eljárás euroövezeti dimenziójának erősítése érdekében tovább kell fejleszteni. EGYETÉRT azzal, hogy a kiigazítási programot követő felügyelet keretrendszerét egyszerűsíteni lehetne, és a felügyelet intenzitását idővel és a tagállamok között a gazdasági, költségvetési vagy pénzügyi fejlemények fényében módosítani lehetne. Úgy VÉLI, hogy a gazdasági kormányzási keretben és a gazdasági és monetáris unió (GMU) elmélyítésére irányuló további lépésekben figyelembe kell venni az Unió korábbi válságokra adott gazdaságpolitikai válaszaiból levont tanulságokat;

7. KÉRI, hogy gyors ütemben folytatódjon a gazdasági kormányzás felülvizsgálatával kapcsolatos munka, a jogalkotási javaslatok előtt és után egyaránt. EGYETÉRT azzal, hogy további pontosításokra és megbeszélésekre van szükség, többek között a bizottsági pálya meghatározása, az alacsony államadóssági kihívással szembesülőnek tekintett tagállamok esetében költségvetési pálya lehetőség szerinti meghatározására irányuló követelmények, a kiadási aggregátum meghatározása, a megreformált keret támogatására szolgáló közös mennyiségi referenciaértékek megfelelése és kialakítása, a költségvetési pálya meghosszabbításának elvei, az országspecifikus ajánlások szerepe, a nemzeti tervek végrehajtása, valamint a reformokra és beruházásokra irányuló ösztönzők tekintetében;
8. EMLÉKEZTET arra, hogy a stabilitásról, a koordinációról és a kormányzásról szóló szerződést annak 2. cikkének megfelelően az uniós joggal összhangban kell értelmezni és annyiban alkalmazandó, amennyiben összeegyeztethető az uniós joggal. ELISMERI, hogy biztosítani kell a stabilitásról, a koordinációról és a kormányzásról szóló szerződés és a felülvizsgált Stabilitási és Növekedési Paktum közötti következetességet. Ennek mérlegelésére SZÓLÍT FEL e következetesség biztosítása érdekében;
9. FELKÉRI a Bizottságot, hogy jogalkotási javaslatainak közzététele előtt vegye figyelembe a tagállamok egymáshoz közelítő nézeteit, és továbbra is működjön együtt a tagállamokkal a további megbeszéléseket igénylő területeken. Úgy HATÁROZ, hogy folytatja a Tanácsban a lehetséges következő lépéseket a jogalkotási munka 2023-ban történő lezárása céljából.